

Raadsmemo Omgevingsvisie Barneveld 2040

Datum: 15 oktober 2024

Onderwerp: Voortgang Omgevingsvisie Barneveld 2040

Ter attentie van: De Raad

Afzender: College van Burgemeester en Wethouders

Portefeuillehouder B. Wijnne

Mail behandelaar *W.deboer@barneveld.nl* Telefoonnummer 0612466699

Samenvatting

We zijn al geruime tijd bezig met het opstellen van de eerste Omgevingsvisie Barneveld 2040. In de komende maanden willen we dit proces afronden. Het met u besproken en door ons vastgestelde Voorkeursscenario is daarvoor de basis.

De planning is erop gericht om de visie rond de zomer van 2025 door uw raad vast te kunnen stellen. Daarvoor is er nog een intensieve weg te gaan met uitwerking, participatie, vaststelling van de ontwerp-omgevingsvisie, tervisielegging en advisering door de Commissie mer.

Doel

Met deze memo stellen wij u op de hoogte van de voortgang en de stappen en mijlpalen voor het opstellen en vaststellen van de Omgevingsvisie Barneveld 2040. Daarbij gaan we ook in op de rol van uw raad in dit proces en de momenten waarop die rol aan de orde is.

Inhoud memo

Aanleiding

Via de Omgevingsvisie legt u de ambities en integrale hoofdlijnen vast voor de toekomstige ontwikkeling en instandhouding van de fysieke leefomgeving in onze gemeente. Het visietraject loopt al geruime tijd. Nu de Omgevingswet per 1 januari 2024 definitief van kracht is geworden is het gewenst en noodzakelijk om de visie af te ronden en daarmee het toekomstperspectief te scheppen voor onszelf (politiek, bestuurlijk, ambtelijk) en voor onze inwoners en ondernemers.

We zijn volop bezig met het opstellen en afronden van de eerste Omgevingsvisie Barneveld 2040.

Voorkeursscenario

Op 3 juni 2024 heeft u in de commissie Bestuur voor de tweede keer gesproken over het Voorkeursscenario Omgevingsvisie Barneveld 2040. In het Voorkeursscenario wordt een eerste richting uitgezet vanuit twee ontwikkelingsscenario's: 'Barneveld Verder' en 'Barneveld Vooruit'. Ten opzichte van de eerste bespreking met u op 2 november 2023 is de visie voor het Waardevol Landelijk Gebied uitgewerkt en toegevoegd.

Het complete Voorkeursscenario vormt de basis en de kaders voor de verdere invulling van de Omgevingsvisie en geeft daarmee richting aan de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van Barneveld. Het geeft zicht op een evenwichtige en integrale aanpak voor de groei en ontwikkeling van onze gemeente. Het is tot stand gekomen na onderzoek, uitgebreide analyse en consultatie van en participatie door diverse belanghebbenden, inwoners en ondernemers.

Op 9 juli jl. hebben wij het Voorkeursscenario vastgesteld als basis voor de verdere uitwerking van de visie. Ons besluit hebben we u toegezonden.

Gebiedsgerichte uitwerking

In het Voorkeursscenario zijn nog geen integrale keuzes gemaakt. Voor het opstellen van de Omgevingsvisie is verdieping nodig. De volgende stap is de (gebiedsgerichte) uitwerking.

Op 3 juni hebben diverse leden van uw raad in een interactieve setting oriënterend kunnen spreken over een aantal belangrijke dilemma's, die bij die verdere uitwerking aan de orde zullen zijn. Die dilemma's betreffen vraagstukken die bij een integratie van sectorale doelen aan de orde zullen komen, bijvoorbeeld de balans tussen groei van woningen en de ontwikkeling van voorzieningen.

Mede op basis van die dilemma's zijn wij intensief aan de slag met de gebiedsgerichte uitwerking. Per deelgebied formuleren we de specifieke waarden van dat gebied. Vervolgens geven we voor dat gebied de ontwikkelmogelijkheden, plannen en mogelijk ook maatregelen aan die passen binnen de kaders van het Voorkeursscenario. Hierbij gebruiken we de inzichten die in de afgelopen periode zijn verkregen en we stemmen ook af op de lopende beleidstrajecten, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en het landelijk gebied. We zetten daarbij de expertise van onze organisatie in om de ontwikkelingen te inventariseren, af te wegen en te concretiseren.

Daarbij is nu in eerste instantie onze organisatie aan bod. Bij de uitwerking zijn de medewerkers van de verschillende teams uit de organisatie actief betrokken. Bij de verdieping wordt ook verkend waar de ambities en uitgangspunten schuren of botsen, dan wel waar verbindingen moeten worden gelegd in de voorwaardelijke sfeer (bijvoorbeeld: groei versus voorzieningen, ontwikkeling bedrijvigheid versus bereikbaarheid, demografische ontwikkeling versus inrichting leefomgeving). Daarbij is integrale afweging de basis, zowel binnen het fysieke domein als met de sociale en maatschappelijke aspecten. Dit is een belangrijk uitgangspunt van de Omgevingswet en dit vraagt ook het nodige van onze organisatie in capaciteitsinzet en samenwerking. We leren hierin ook in het proces van de Omgevingsvisie.

Resultaat van de gebiedsgerichte uitwerking zal zijn een naar de deelgebieden en kernen zo concreet mogelijk beeld van de mogelijke

ontwikkelingen in de komende jaren. Die beelden zullen we ook voorleggen aan bewoners, ondernemers, andere belanghebbenden en onze ketenpartners. Hierbij is overigens wel een winstwaarschuwing op z'n plaats omdat niet in alle opzichten en voor alle thema's al een duidelijke keuze kan worden gemaakt. Soms is nader onderzoek noodzakelijk of is de onzekerheid over de mogelijke ontwikkelingen te groot, ook met oog op het actuele landelijk beleid. We zullen in die gevallen volstaan met het formuleren van een zoekrichting en eventueel het aangeven van zoekgebieden.

Participatie

Eind november 2024 zullen we met de eerste resultaten van de gebiedsgerichte uitwerking een volgende participatieronde organiseren. We doen dit weer tijdens een aantal bijeenkomsten. We presenteren voor zover mogelijk ook al hoe ontwikkelingen kunnen landen op de kaart. Daarbij stellen we inwoners, ondernemers en andere stakeholders in de gelegenheid om daarop hun input te geven.

Deze participatie is cruciaal om een breed gedragen visie te ontwikkelen die recht doet aan de wensen en behoeften van onze gemeenschap, maar ook om informatie op te halen die relevant kan zijn voor de haalbaarheid van de ambities en ontwikkelingen. Zodra de data en locaties van de bijeenkomsten bekend zijn, zullen we u daarvan op de hoogte stellen.

Met dezelfde informatie gaan we ook vooroverleg aan met onze ketenpartners (rijk, provincie, regio, waterschap, buurgemeenten, GGD, veiligheidsregio, enz.) en maatschappelijke partners (welzijn en zorg).

Ontwerp-Omgevingsvisie

We gaan ervan uit dat we inclusief de resultaten van de participatiebijeenkomsten en de reacties van onze partners voldoende informatie en beelden hebben verzameld om concrete of - in sommige gevallen - richtinggevende keuzes te kunnen maken in de ontwikkelingen die in de fysieke leefomgeving van onze gemeente en in de verschillende deelgebieden in de komende decennia aan de orde zullen zijn. Op basis daarvan zullen we in december en januari de Ontwerp-Omgevingsvisie opstellen.

Dit ontwerp zal dus voor zover al mogelijk ook concrete plannen en maatregelen bevatten die nodig zijn om de doelstellingen van de Omgevingsvisie te realiseren.

Het vaststellen van een omgevingsvisie is een mer-plichtig besluit omdat de Omgevingsvisie kaderstellend is voor toekomstige beleidsbeslissingen die impact hebben op de fysieke leefomgeving. Daarom stellen we parallel aan het ontwerp ook een Omgevingseffectrapportage (OER) op. Hierin gaan we in op de omgevingseffecten van de keuzes die we maken en kunnen we de keuzes die we voorstellen beter onderbouwen. Over en op basis van het OER zal later in het proces de Commissie mer een advies geven.

Bespreking met de commissie Bestuur

De vaststelling van de ontwerp-Omgevingsvisie is aan het college. Voordat wij het ontwerp vaststellen, willen wij graag afstemming zoeken met uw raad. We geven de agendacommissie in overweging om dit te agenderen voor een commissie Bestuur in de periode januari/februari 2025. We stellen voor ook andere raadsleden hiervoor uit te nodigen. Daarbij zullen we de verschillende aspecten van het ontwerp en de door ons voorgestelde keuzes toelichten en met u bespreken. Met uw feedback

ronden we het ontwerp af. Deze werkwijze is vergelijkbaar met wat we bij de voorbereiding van het Voorkeurscenario hebben gedaan.

Vaststelling van het ontwerp

We verwachten dat we in het college uiterlijk in februari/maart de ontwerp-Omgevingsvisie en het OER kunnen vaststellen. Deze vaststelling markeert een belangrijke formele stap in het proces. Het ontwerp wordt vervolgens ter inzage gelegd voor een brede publieke consultatie.

Tervisielegging en uitwerking

In maart en april 2025 zal het ontwerp van de Omgevingsvisie ter inzage liggen. Gedurende deze periode kunnen inwoners en andere belanghebbenden formeel hun zienswijzen indienen. In deze periode zal ook de Commissie mer om een advies worden gevraagd. Dit zijn essentiële wettelijke onderdelen van het proces die de kans bieden voor publieke en deskundige input voordat de definitieve visie wordt opgesteld en door u wordt vastgesteld.

Na de tervisielegging zullen we de definitieve Omgevingsvisie Barneveld 2040 uitwerken. Hierbij worden de ingediende zienswijzen en het advies van de Commissie mer zorgvuldig bekeken en waar mogelijk en nodig verwerkt in het einddocument. De vaststelling van de Omgevingsvisie is aan uw raad. We streven ernaar dat u de Omgevingsvisie Barneveld 2040 nog voor het zomerreces van 2025 kunt vaststellen. We verwachten dat we dan ook het advies van de Commissie mer over de Omgevingseffectrapportage (OER) kunnen beschikken, zodat u dit bij de besluitvorming kunt betrekken.

Conclusie

Hoewel de planning krap is, liggen we op koers om de (eerste) Omgevingsvisie Barneveld 2040 nu zo spoedig mogelijk af te ronden. We streven daarbij naar actieve betrokkenheid van de gemeenschap en onze ketenpartners.

In de tabel hebben we de belangrijkste mijlpalen en de globale planning aangegeven.

Traject tot nu toe

Mijlpaal	Registratie	Datum
Startnotitie omgevingsvisie Barneveld	Raadsvoorstel 17-59	13 juli 2017
Aanpak Omgevingsvisie en betrokkenheid raad	Raadsvoorstel 17-92	6 december 2017
Projectopdracht opstellen Omgevingsvisie	College	15 december 2020
Vertrekpuntennotitie	Raadsvoorstel 1185	18 maart 2021
Hoofdpijnennotitie Koers Barneveld 2040	Raadsvoorstel 1538	7 juli 2021
Eerste participatieronde	Barneveld	Eind 2021
Memo Toekomstscenario's	College	8 november 2022
Tweede participatieronde	Barneveld	Begin 2023
Voorkeurscenario en omgevingseffectrapportage (OER)	Commissie Bestuur	2 november 2023 3 juni 2024
Voorkeursscenario	College	9 juli 2024

Globale planning vervolg

Mijlpaal		Planning (weeknummer)
Bespreken planning	Raadswerkgroep	40
Informatie gemeenteraad (raadsmemo)	College	40
Eerste uitwerking per deelgebied/kern	College en CT	40-43
Derde participatieronde	Barneveld	46-49
Afstemmingsmoment	Raadswerkgroep	50-51
2025		
Consultatie ontwerp- Omgevingsvisie	(Uitgebreide) raadscommissie	3-4
Vaststellen Ontwerp Omgevingsvisie en OER	College	8-10
Ter visielegging ontwerp en verwerking zienswijzen (inclusief advies Commissie mer over OER)	Barneveld	11-21
Vaststellen Omgevingsvisie	College	22-23
Vaststellen Omgevingsvisie	Gemeenteraad	25-29

Vervolg

Onze ambitie is dat u met de Omgevingsvisie een haalbaar ambitiekader kunt neerleggen voor een evenwichtige en duurzame toekomstige ontwikkeling van Barneveld. Tijdens het proces zullen we – naast de formele momenten – ook regelmatig de voortgang van het proces bespreken met de raadswerkgroep, zodat de verbinding met uw raad blijft gewaarborgd.

Naast deze procedure voor vaststellen van de visie zullen we met de raadswerkgroep afspraken maken om met u nogmaals te spreken over de doorwerking van de Omgevingsvisie in de beleidscyclus en de rolverdeling tussen uw raad en ons college. We komen daarop terug.